

Linda Bergman
linda.bergman@varmdo.se
08 570 481 46
Miljöinspektör

Tjänsteskrivelse

ÅLSTÄKET 7:1, Skärgårdsvägen 203: Yttrande till mark- och miljööverdomstolen avseende pumpstation m.m, mål nr 10487-15

Förslag till beslut

Bygg- och miljöavdelningen föreslår bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att

1. Lämna nedanstående yttrande
2. Beslutet omedelbart justeras.

Ärendet

Mark- och miljööverdomstolen har förelagt bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun (nämnden) tillfälle att yttra sig över av domstolen bifogade handlingar. Av yttrandet ska framgå om nämnden medger eller motsätter sig klagandens yrkande om ändring. Yttrandet ska vara domstolen tillhanda senast 15 april 2016.

Bakgrund

Nämnden beslutade den 19 juni 2012 att en pumpstation på fastigheten Ålstäket 7:1 kunde bedrivas i överensstämmelse med gällande tillstånd samt i enlighet med vad verksamheten i huvudsak angivit i anmälan, samt med vissa villkor vid utsläpp av orenat avloppsvatten i Mörtnäsviken.

Beslutet överklagades av Ljungs samfällighetsförening till länsstyrelsen som avlog överklagandet i beslut den 15 december 2014. Ljungs samfällighetsförening överklagade då länsstyrelsens beslut till mark och miljödomstolen.

I beslut den 9 november 2015 ändrade mark- och miljödomstolen länsstyrelsens

beslut och därmed även bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut genom att förena nämndens beslut med ytterligare ett villkor, "*Ett reservkraftsaggregat ska installeras vid pumpstationen som vid frånfall av ordinarie strömförsörjning ska förse pumpstationen med elström*".

Tekniska nämnden överklagade mark- och miljödomstolens beslut till mark- och miljööverdomstolen som meddelade prövningstillstånd 2015-12-22.

Yttrande i mål M 10487-15

Av nämndens yttrande till mark- och miljödomstolen så framgår att nämnden yrkade att mark- och miljödomstolen skulle återförvisa ärendet till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden för att som första instans pröva frågan om installation av reservkraftsaggregat är en miljömässigt motiverad försiktighetsåtgärd.

Nämnden motsätter sig inte överklagandet och anser att det är enligt med nämndens tidigare yttrande till mark- och miljödomstolen.

Nämnden vidhåller sina tidigare ställningstaganden och hänvisar till dem.

BYGG- OCH MILJÖAVDELNINGEN

Jelinka Hall
Avdelningschef

Miljöinspektör

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

PROTOKOLL
2015-12-18
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 3
Mål nr M 10487-15

RÄTTEN

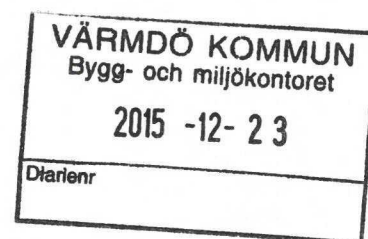
Hovrättsråden Per Sundberg och Vibeke Sylten, referent, samt tekniska rådet
Dag Ygland

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden David Sandberg

KLAGANDE

Tekniska nämnden i Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

MOTPARTER

1. Ljungs samfällighetsförening
Box 41
139 21 Värmdö

2. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

SAKEN

Anmälan om verksamhet; nu fråga om prövningstillstånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-11-09 i mål nr M 348-15

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2015-12-22)

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.

Beslutet får inte överklagas.

David Sandberg

Protokollet uppvisat/

Dok.Id 1251218

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

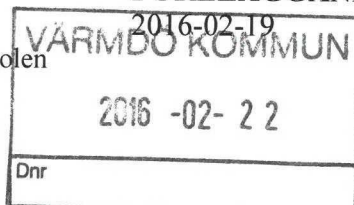
Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0603
Mark- och miljööverdomstolen

FÖRELÄGGANDE

Aktbilaga 4

Mål nr.
M 10487-15 060301

Anges vid kontakt med domstolen

Bygg-, miljö- och
hälsoskyddsnämnden i Värmdö
kommun
134 81
Gustavsberg

Tekniska nämnden i Värmdö kommun ./ Ljungs samfällighetsförening m.fl.
angående **anmälan om verksamhet**

Mark- och miljööverdomstolen har meddelat prövningstillstånd i ovanstående mål, se
aktbilaga 3

Överklagandet i målet översänds, aktbilaga 1-2

Ni föreläggs att till Mark- och miljööverdomstolen svara på överklagandet. Av svaret ska
framgå om ni medger eller motsätter er klagandes yrkande om ändring. Om ni motsätter
överklagandet ska ni ange skälen för detta och de eventuella bevis ni vill åberopa.

Ni ska också särskilt yttra er över vilken betydelse Länsstyrelsen i Stockholms läns
prövning av tillstånd för avledning av avloppsvatten, dnr 5511-39705-2013, får för det
aktuella målet.

Ni ska **senast den 4 mars 2016** komma in med ett skriftligt yttrande över överklagandet.
Yttrandet ska lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Ger ni inte in något svar inom den angivna tiden kan målet ändå komma att avgöras i
befintligt skick.

Monica Stenberg

Monica Stenberg
Telefon kansli 08-561 675 50

Bifogas, aktbilaga 1-3

Dok.Id 1262649

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

VÄRMDÖ KOMMUN

Handläggare
Carina Molin
Samhällsbyggnadsavdelningen

Ink. till Svea hovrätt
REGISTRATORSKONTORET

2015-11-27

Delegationsbeslut NACKA TINGSRÄTT
2015-11-24

Ink 2015-11-25

Darienummer
15TEN/69

Akt.....

Aktbil. SVEA HOVRÄTT.....
Rotel 0603

INKOM: 2015-11-27
MÅLN: M 10487-15
AKTBIL: 1

Mark- och miljööverdomstolen
via
Nacka tingsrätt
Mark- och miljödomstolen
Box 1104
131 26 Nacka strand

SVEA HOVRÄTT

Ink 2015-11-27

Månr
Aktbilaga

M 10487-15
1

NACKA TINGSRÄTT
Överklagandet har kommit in
inom rätt tid.

Malin Nilsarve
Malin Nilsarve

Ålstäket 7:1 - Överklagan och ansökan om prövningstillstånd av mål nr M 348-15

Beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. Överklaga mark- och miljödomstolens dom, mål nr M 348-15 samt ansöka om prövningstillstånd.
2. Begära anstånd med utvecklan av talan till och med den 16 december 2015.

Ärendebeskrivning

Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 19 juni 2012 att förelägga tekniska nämnden (tidigare samhällsplaneringsnämnden) om villkor för Ålstäkets pumpstation. Ljungs samfällighetsförening överklagade bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut som sedermera avslogs av länsstyrelsen. Även länsstyrelsens beslut överklagades av Ljungs samfällighetsförening och mark- och miljödomstolen ändrade länsstyrelsens beslut och förenade det med ytterligare ett villkor, att ett reservkraftsaggregat ska installeras på Ålstäkets pumpstation.

Tekniska nämnden överklagar härmed mark- och miljödomstolens dom samt begär anstånd till och med den 16 december, då nämndens nästa sammanträde är den 15 december 2015.

Enligt punkt 1.5 i tekniska nämndens delegationsordning 2015-01-20, § 3 m.fl.

Tekniska nämnden

Carina Molin
Avdelningschef

SVEA HOVRÄTT, avd 6
beslut 2015-12-01
Anstånd beviljas t.o.m.
i tjänsten 2015-12-16

Josefine Almar

Plats och tid Skogsbo, Kanholmsfjärden, 2015-12-15 kl. 18.00 – 19.10

Beslutande

Ledamöter

Magnus Danielsson (S), 2 v ordf.
och tjänstgörande ordförande
Fredrik Zetterberg (M)

Lars Alenfalk (C)

Mikael Aldeheim (MP)

SVEA HOVRÄTT
060301INKOM: 2015-12-16
VALNR: M 10487-15
AKTBIL: 2

Tjänstgörande ersättare

Affi Stork (M)
Martti Hietikko (KD)Pelle Zetterqvist (S)
Lars-Erik Svedlund (S)**Övriga närvarande**

Tjänstemän

Per Hallsten

Utses att justera

Fredrik Zetterberg (M)

Sekreterare

Hanna Virtanen

Justeringens tid och plats

Tisdagen den 15 december, Kommunhuset.

Protokollet innehåller

§ 112

Underskrifter

Ordförande

Magnus Danielsson (S)

Justerande

Fredrik Zetterberg (M)

Sekreterare

Hanna Virtanen

Protokollet förvaras på Kansli- och utredningsavdelningen, Kommunhuset, Skogsbo.

Anslag om justering uppsatt 2015-12-15

Anslaget skall tas ned 2016-01-07

Underskrift

Hanna Virtanen

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning 2
Överklagan och ansökan om prövningstillstånd av mål nr M 348-15.....3

justering

utdragsbestyrkande

Dnr 15TEN/69

*Tekniska nämnden 2015-12-15 § 112***Överklagan och ansökan om prövningstillstånd av mål nr M 348-15****Tekniska nämndens beslut**

1. Tekniska nämnden i Värmdö kommun yrkar att mark- och miljööverdomstolen:
  - a. Meddelar prövningstillstånd.
  - b. Upphäver mark- och miljödomstolens (vid Nacka tingsrätt) dom, punkt 2, den 9 november 2015 i mål M 348-15 och istället fastställa länsstyrelsens beslut den 15 december 2014.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Beslutsnivå

Tekniska nämnden

Ärendebeskrivning

Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 19 juni 2012, dnr 2010.1987, att förelägga tekniska nämnden (tidigare samhällsplaneringsnämnden) om villkor för Ålstäkets pumpstation, vid en anmälan om ändring av tillståndsgiven verksamhet avseende en pumpstation för 30 000 personequivaler (bilaga 1). Ljungs samfällighetsförening överklagade bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut som sedermera avslogs av länsstyrelsen. Även länsstyrelsens beslut överklagades av Ljungs samfällighetsförening och mark- och miljödomstolen ändrade länsstyrelsens beslut och förenade det med ytterligare ett villkor, att ett reservkraftaggregat ska installeras vid Ålstäkets pumpstation som vid frånfall av ordinarie strömförsörjning ska förse pumpstationen med elström.

Tekniska nämnden överklagar härmed mark- och miljödomstolens dom, punkt 2, och har även fått anstånd med att utveckla talan till och med den 16 december, då nämndens nästa sammanträde är den 15 december 2015.

Grunder

Nämnden åberopar som skäl för prövningstillstånd att det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till, och att det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till samt att det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Utvecklande av talan**Bakgrund**

Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 19 juni 2012 att förelägga tekniska nämnden om villkor för Ålstäkets pumpstation, vid en ändringsanmälan av tillståndsgiven verksamhet. Ändringsanmälan avsåg ombyggnad av en pumpstation då problem med bräddningar förelåg. Ålstäkets pumpstation hade elva bräddningar mellan 2010-2011, där totalt 1 200 kbm bräddat. Bräddningarna skedde främst på grund av mycket dagvatteninträngning i

justering

utdragsbestyrkande

ledningsnätet samt strömavbrott. Vid tiden för bräddningarna fanns ingen buffterkapacitet i ledningsnätet.

Vid Ålstäket finns en pumpstation för det kommunala spillvattennätet sedan en lång tid tillbaka och har fram till och med mars 2012 tillhört Hemmesta reningsverk, som avvecklades under september 2015.

Ledningsnätet uppströms Ålstäket samlar i dagsläget upp spillvatten främst från områdena Mörtnäs, Ingarö, Skeppsdalsström, Hemmesta, Kopparmora, Ångsvik och Torsby (bilaga 1). Sträckan innehåller i dagsläget cirka 40 pumpstationer vilka samtliga har möjlighet att brädda innan de når Ålstäkets pumpstation. Vid Ålstäkets pumpstation kan utgående och eventuellt bräddat flöde mätas. I dagsläget är runt 12 000 personer anslutna till pumpstationen. År 2033 beräknas cirka 30 000 personer vara anslutna vilket innebär ett flöde på 7 100 kbm/dygn (bilaga 2). Värmdö kommuns VA-enhet har på eget initiativ, 2013-11-21, sökt frivilligt tillstånd för hela det centrala ledningsnätet där en helhet prövas. Länsstyrelsen har dock inte fattat beslut i ärendet ännu.

Grund för villkoren

Arbetet med att bygga om Ålstäkets pumpstation påbörjades hösten/vintern 2011 och färdigställdes under 2012. I samband med ombyggnationen förekom driftsättningsproblem vilka orsakade bräddningar. Den 16-17 juni 2012 bräddade pumpstationen och den pågick mellan kl 04.00 till nästa dygn kl 10.00, totalt 30 timmar, och sammanlagt bräddade 360 kbm avloppsvatten. Orsaken till detta var att den manuella ventilen på inkommande ledning till sumpen enbart varit delvis öppen, vilket medförde att det blev stopp i ledningen till sumpen. Inkommande spillvatten bräddade ut i Torsbyfjärden (Mörtnäsviken, bilaga 3). Vid tiden för bräddningen hade ännu inte flödesmätare och bräddlarm kopplats in i bräddbrunnen, nivån i pumpsumpen stod stabilt varför den inte genererade något larm.

Ålstäkets pumpstation har under 2012 och början av 2013 nödavlett avloppsvatten vid fem tillfällen, där strömbortfall var anledningen till fyra bräddningar under 2012. Vidare har Mörtnäsviken och Ålstäket bräddat en gång under februari 2013, där lagning av en tryckspilledning som brustit vid Tjustviks dåvarande reningsverk var orsaken. Bräddningen i Ålstäket lagrades då i ledningen och påverkade inte Mörtnäsviken. Se tabell 1 nedan.

Datum	Tid	Kbm	Orsak
2012-12-11	kl 21-23	6	strömbortfall
2012-12-14	kl 18.30-19 och 19.45-20.25	8,5	strömbortfall

2012-12-15	kl 18.45-21.00 och 22-22.30	26	strömbortfall
2012-12-17	kl 06.30-08.30 och 9.40-10.40	19	strömbortfall
2013-02-09	kl 15.00-15.45 (Ålstäket) kl 17.30-00.40 (Mölnviksviken)	1,35 (i ledning) 90	lagning av tryckspiledning
Totalt	14 tim och 30 min	150,85	

Tabell 1

De bräddningar som skett vid Ålstäket under 2012 har alla varit kopplade till inkörningsperioden för nya pumpstationen. Det aktuella föreläggandet från bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämnden är daterat 2012-06-19. Efter den 9 februari 2013 har inga bräddningar förekommit vid Ålstäkets pumpstation.

Förbättringsåtgärder

Pumpstationen har under 2011 och 2012 byggts om för att istället pumpa vatten mot Mölnviksviken och i slutändan till Käppala reningsverk på Lidingö.

Följande åtgärder ha vidtagits vid Ålstäkets pumpstation:

- Den dränkta delen av bräddledningen var innan ombyggnationen ca 95 meter lång och hade en diameter på 225 mm, vilket gav en ledningsbuffert på 4 kbm. Den nya bräddledningen är 150 meter lång och har en diameter på 800 mm, vilket innebär att det kommer att kunna stå 75 kbm bräddat vatten i ledningen innan det når Torsbyfjärden/Mörtnäsviken (bilaga 6).
- Tre parallella pumpar har inrättats som var för sig klarar 130 liter per sekund. Vid ökat flöde är pumparna dimensionerade så att hela flödet klaras med två pumpar och en pump alltid finns som reserv.
- Ett driftövervakningssystem, VA-operatör, har inrättats. Det registrerar nivå och larmar om bräddning trots allt sker. Driftpersonal finns i beredskap dygnet runt, året om.
- Det finns möjlighet att använda kemikalien NutriOX (Kalciumnitrat) för att hämma bildningen av illaluktande svavelväte vid behov. Vidare finns möjlighet att lufta avloppsvatten i sumpen för att öka omblandningen och därmed minska lukten.
- Möjlighet finns att koppla på ett mobilt reservkraftaggregat för att försörja stationen vid strömavbrott.
- I pumpstationen har även ett joniseringsaggregat för att behandla

luften i sumpen installerats. Frånluft från sumpen passerar genom ett UV-aggregat och ett filter med aktivt kol innan det släpps ut via skorsten på taket.

Under de senaste åren har Vattenfall satsat stort på vädersäkringsinsatser vilket har gjort att elnätet idag är vädersäkrat till mellan 90-100 procent i länet. Kring Ålstäket, där det numera finns en välisolerad nedgrävd jordkabel, finns ett punktförstärkt isolerat område på cirka en mil. Det kan därmed inte inträffa några väderrelaterade strömavbrott i nuläget utan endast i form av en avgrävd kabel från ett bygge eller en störning från Svenska kraftnät. Vidare så har Svenska kraftnät under 2011/2012 tagit en ny kraftstation i drift vid Tjustvik, som ersätter gamla 70 kV ledningar med en ny matning från Nacka kommun på 220 kV. Elnätet är förstärkt runt Tjustviks pumpstation och en ny transformator är installerad i samband med ombyggnationen av pumpstationen.

I de situationer som kommunen drabbas av ett större strömavbrott är det troligt att även pumpstationerna vid Mölnviksviken (efter Ålstäket) och Tjustvik (efter Mölnviksviken) står utan ström. Vid stationen i Tjustvik finns en gammal bassäng som fungerar som bräddmagasin och klarar flera timmar utebliven drift. Vid Mölnviksviken kommer ett större strömavbrott att leda till bräddningar, förutsatt att vatten pumpas dit från Ålstäket. Så i det fall mark- och miljööverdomstolen bedömer att mark- och miljödomstolens dom ska stå fast krävs även att en ny byggnad uppförs för att rymma ett reservkraftverk vid Mölnviksviken. Dessutom krävs ett kraftigare reservkraftverk än vid Ålstäket då pumparna i Mölnviksviken har en högre effekt.

Omständigheter för prövningstillstånd

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden har prövat en anmälan om ändring av tillståndsgiven verksamhet, en pumpstation för 30 000 personekvivalenter (pe), där beslutet omfattas av ett antal villkor. Nämndens beslut överklagades till länsstyrelsen av Ljungs samfällighetsförening, där länsstyrelsen avlog beslutet och bedömde att nämnden hade gjort en rimlig avvägning mellan miljönytta och kostnad. Även detta beslut överklagades av Ljungs samfällighetsförening till mark- och miljödomstolen. Föreningen har i huvudsak yrkat att reservkraftaggregat ska installeras vid pumpstationerna i Ålstäket och även vid nästkommande station, Mölnviksviken, för att förhindra bräddning från pumpstationerna vid elavbrott. Enligt Länsstyrelsens beslut uppgår kostnaden för detta till totalt 1 100 000 kronor.

Vidare menar länsstyrelsen att en pumpstation för avloppsvatten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt miljöprövningsförordningen (2013:251), MPF. Detsamma gällde enligt den tidigare gällande förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i sin lydelse vid tidpunkten för nämndens beslut. Det överklagade beslutet får således ses som ett föreläggande enligt 26 kap. 9 § miljöbalken.

Mark- och miljödomstolen har att pröva huruvida länsstyrelsen gjort en korrekt bedömning av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut den 19 juni 2012, dnr 2010.1987. Att mark- och miljödomstolen har förelagt om ytterligare ett nytt

villkor är ytterst anmärkningsvärt. I de fall mark- och miljödomstolen bedömer att ärendet inte är tillräckligt utrett ska domstolen återförvisa ärendet till första prövningsinstans för ny erforderlig handläggning, inte själv fatta nytt beslut som tredje instans i rättsordningen. Mölnviksvikens pumpstation, som ligger belägen efter Ålstäkets pumpstation, har inte rätt att brädda vid något som helst tillfälle under året (se föreläggande 2013-08-01, bilaga 4, samt åtgärdsprogram, bilaga 5). Det innebär vid ett eventuellt strömavbrott, som rör båda ovan nämnda pumpstationer, att det inte är möjligt att använda det aktuella reservkraftaggregatet för att pumpa vattnet vidare. Denna fråga hade kunna redovisats och motiverats om mark- och miljödomstolen hade återförvisat ärendet till bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden för ny erforderlig handläggning, istället för att själva besluta om ett nytt villkor. Tekniska nämnden menar att ändringsanmälan inte berör huruvida ett reservkraftaggregat skall installeras eller ej, utan den ligger till grund för den ombyggnationen som utfördes av Ålstäkets pumpstation 2011 och 2012. Att Ljungs samfällighet har en annan uppfattning i frågan är inte föremål i detta ärende, och bör därför hanteras i ett separat ärende.

Den rapport som bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden hänvisar till på sidan 4 i mark- och miljödomstolens dom, Beräkning av kostnader för åtgärder mot bräddningar 2012-12-04, är inaktuell efter ombyggnationen av Ålstäkets pumpstation. Dels har buffertkapaciteten i den dränkta delen av bräddledningen utökats från att kunna hantera 4 kbm till 75 kbm, tre parallella pumpar har inrättats som var för sig klarar 130 liter per sekund och vid ökat flöde är pumparna dimensionerade så att hela flödet klaras med två pumpar och en pump alltid finns som reserv. Vidare så har Vattenfall säkerställt väderburna strömavbrott inom en mils område kring Ålstäket samt har Svenska kraftnät ökat kapaciteten från 70 kV till 220 kV i kommunen. Åtgärderna har resulterat i att inga bräddningar har skett vid Ålstäkets pumpstation på snart tre år.

Tekniska nämnden kan således inte se annat än att mark- och miljödomstolen felaktigt fattat beslut om att ett reservkraftaggregat ska inrättas vid Ålstäkets pumpstation, utan att förstå konsekvenserna för efterföljande pumpstationer. Mölnviksvikens pumpstation som ligger efter Ålstäkets pumpstation har inte rätt att brädda vid något tillfälle under året och det innebär vid ett eventuellt strömavbrott, som berör båda pumpstationer, att reservkraftaggregatet vid Ålstäket inte kan utnyttjas.

Prövningstillstånd

Ändringsdispens

Mark- och miljödomstolen har i sina domskäl uppgett att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut ska kompletteras med ett nytt villkor om inrättande av ett permanent reservkraftaggregat och att det inte finns ytterligare skäl att utreda frågan hos nämnden. Detta beslut har domstolen fattat utan att förstå konsekvenserna av de förhållanden som råder för andra berörda pumpstationer. Den fakta som domstolen baserat sin dom på är inaktuell då Ålstäkets pumpstation har byggts om, elnätet byggts ut samt har strömkapaciteten ökat. Förbättringsåtgärderna har resulterat i att Ålstäkets pumpstation inte har bräddat på 2 år och 10 månader. Värmdö kommun har 2013 även sökt ett frivilligt tillstånd för det centrala ledningsnätet, där länsstyrelsen ser över helheten innan

beslut fattas. Det finns mot denna bakgrund anledning att betvivla riktigheten av det beslut som mark- och miljödomstolen kommit till.

Prejudikatdispens

Mark- och miljödomstolen har beslutat om ytterligare ett villkor för att säkra elförsörjningen av Ålstäkets pumpstation, vars recipient är en av de minst känsliga inom kommunen avseende bräddningar från pumpstationer. Värmdö kommun ser en stor risk i att mark- och miljödomstolens dom kommer att få en prejudicerande effekt i kommunen avseende övriga 90 pumpstationer och leda till orimliga kostnader i förhållande till miljönyttan enligt 2 kap 7 § miljöbalken.

Vidare bestrider tekniska nämnden att mark- och miljödomstolen som tredje instans i rättsordningen kan fatta nya beslut om förelägganden, utan att ärendet återförvisas till första prövningsinstansen för en grundläggande utredning av desamma.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Kartbilaga, planerat upptagningsområde för pumpstation vid Ålstäket år 2033.
3. Kartbilaga över Tjustvik, Mölnviksviken och Ålstäkets pumpstationer.
4. Beslut om föreläggande att inkomma med åtgärdsplan mot bräddningar vid Mölnviksvikens pumpstation.
5. Förslag till åtgärdsprogram för Mölnviksvikens pumpstation, 2015-01-15.
6. Karta över tidigare bräddledning (numera dagvattenledning) och ny befintlig bräddledning.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse, Ålstäket 7:1 - Överklagan och ansökan om prövningstillstånd i mål nr M 348-15, 2015-11-27.

Dom M 348-15, Mark- och miljödomstolen, 2015-11-09.

Delegationsbeslut, Överklagan och ansökan om prövningstillstånd av mål nr 348-15, 2015-11-24.

Skrivelse, Anstånd beviljad, 2015-12-01.

Karta, upptagningsområde för pumpstationen Ålstäket år 2033.

Jäv

Malin Bellander (M), Ulf Falkenberg (L), Per-Olof Fransson (KD), Birger Bjurkull (C) och Anneli Rönnblöm (MP) anmäler jäv och deltar ej i föredragning eller beslut i ärendet. Malin Bellander (M) ersätts av Affi Stork (M), Per-Olof Fransson (KD) ersätts av Martti Hietikko (KD). För Ulf Falkenberg (L) finns ingen ersättare att tillgå.

Sändlista

Mark- och miljööverdomstolen

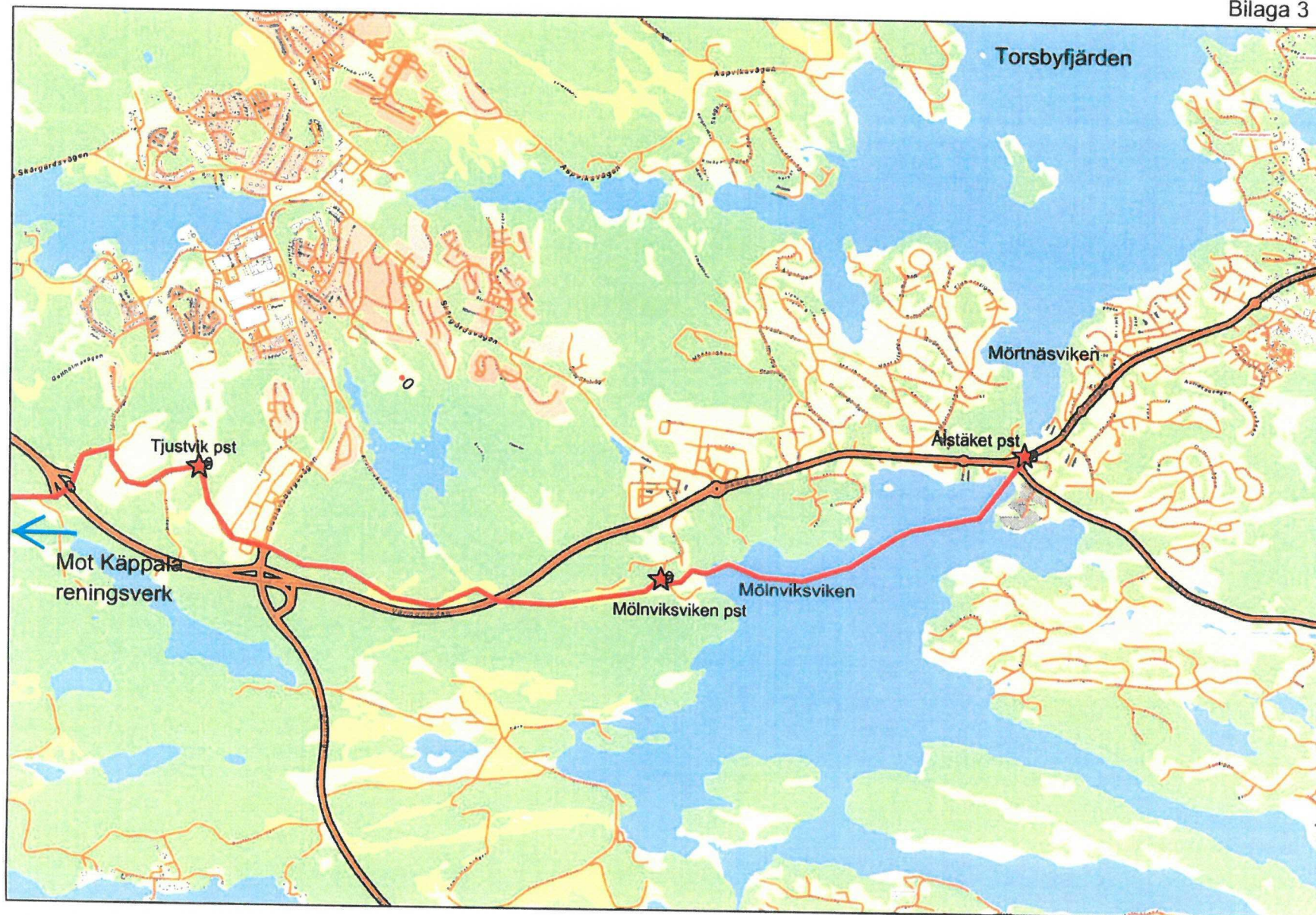

Bilaga 2

Planerat upptagningsområde för pumpstation vid Ålstäket år 2033.

Röd linje utgör ledningsnät, stjärnor utgör pumpstationer

DELEGATIONSBeslut

BMH 2676

Datum
2013-08-01Dnr
MIL.2013.873

Anna Engqvist
anna.engqvist@varmdo.se
08-570 476 11
Miljöinspektör

VA enheten
Värmdö kommun

134 81 Gustavsberg

MÖLNVIK 1:1: Föreläggande att inkomma med åtgärdsplan

Beslut

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. förelägga Värmdö kommun, VA-enheten, 212000-0035, att inkomma med åtgärdsplan för hur bräddningar i Mölnviksviken ska förhindras senast 6 månader efter delfäendet av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut.
2. ta ut avgift 7 480 kronor för handläggning av klagomålsärende (8,5 tim à 880 kr/tim) enligt fastställd taxa (Kommunfullmäktige 2011-09-28 § 179 punkt 61).
3. ta ut avgift 4 400 kronor för hantering av åtalsanmälan enligt fastställd taxa (Kommunfullmäktige 2011-09-28 § 179 punkt 61).

Stöd för beslut

Besluten är fattade med stöd av: 26 kap 1, 3 och 9 §§ miljöbalken samt med ledning av 2 kap. 3 § samma balk.

Ärendet

Vid Mölnviksviken i Värmdö kommun finns en pumpstation för det kommunala spillvattennätet. Bygg- och miljökontoret mottog 2013-02-11 information om att Mölnviksvikens avloppspumpstation hade bräddat den 2013-02-09 mellan klockan 17.30 - 00.40 den 2013-02-10. Totalt bedöms ca 90 m³ orenat avloppsvatten ha släppts ut först i ett mindre dike och sedan i ett större dike vilket

näringshalter vid en eventuell bräddning. Sanering av området efter en breddning bedöms även vara lättare på land än i vatten.

Bygg- och miljökontoret bedömer att VA-enheten inte tagit hänsyn till de synpunkter och den bedömning som kommunekolog Ann Hagström och miljöchef Staffan Stafström lämnade vid ett mötet 2009-11-18.

I den riskbedömning som gjordes 2010-08-18 i samband med uppförandet av avloppspumpstationen har man gjort bedömningen att risken för bräddning är låg och att bräddning kommer att ske i Ålstäket i stället för i Mölnviksviken. Vidare beskriver man att avloppsvatten vid bräddning kommer att ledas till ett dike norr om pumstationen att diket är flackt och bräddning kommer att ske på anslutande äng. Diket mynnar i ett större dike efter ca 100 meter och att avloppsvattnet leds ca 400 meter i diken innan det når Mölnviksviken. Man beskriver att dikena kommer att medföra en viss rening samt fastläggning på vägen mot Mölnviksviken.

Enligt bygg- och miljökontorets mätningar i flygbilder är sträckan avloppsvatten leds i diken ca 230 meter + ca 125 meter i rör under marken. Bygg- och miljökontoret bedömer att rening, sedimentering och fastläggning inte bör kunna ske i ett rör. Således är sträckan där en möjlig rening, sedimentering och fastläggning ska kunna förekomma endast ca 230 meter. Vid bräddningen 2013-02-09 har vattnet inte stigit på ängen så som man beskrivit i riskbedömningen utan vattnet har i stället direkt letat sig till diket och ut i Mölnviksviken. Diket går dessutom ca 25 meter från en bostadsfastighet.

Enligt miljöbalkens hänsynsregler 2 kap. 3 § ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Bygg- och miljökontoret bedömer att VA-enheten inte vidtagit tillräckliga skyddsåtgärder för att förhindra att orenat avloppsvatten bräddar ut till Mölnviksviken. Kontoret bedömer därför att en utredning och en åtgärdsplan för hur bräddning av orenat avloppsvatten ska förhindras måste göras.

Enligt 26 kap 9 § miljöbalken har tillsynsmyndigheter rätt att förelägga fastighetsägare om rättelse.

Kontoret finner därför att Värmdö kommun, VA-enheten, 212000-0035, med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken ska föreläggas att inkomma med åtgärdsplan senast 6 månader efter delfäendet av detta beslut.

Tillsynsmyndighet ska anmäla misstanke om överträdelse av regler i miljöbalken eller i föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken till polis- eller

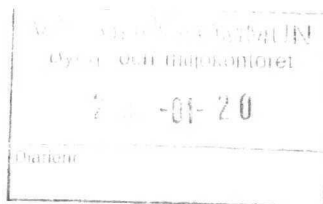
2016-02-22

2015-Q1-20

159
Bilaga 5

VÄRMDÖ KOMMUN

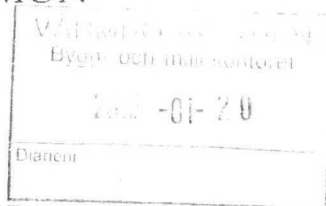
Datum	Vår beteckning
2015-01-15	09VTP/0042
rev.	
Ert datum	Er beteckning

Förslag till åtgärdsprogram för Mölnviksvikens pumpstation 2015-01-15

2015-01-20

VÄRMDÖ KOMMUN

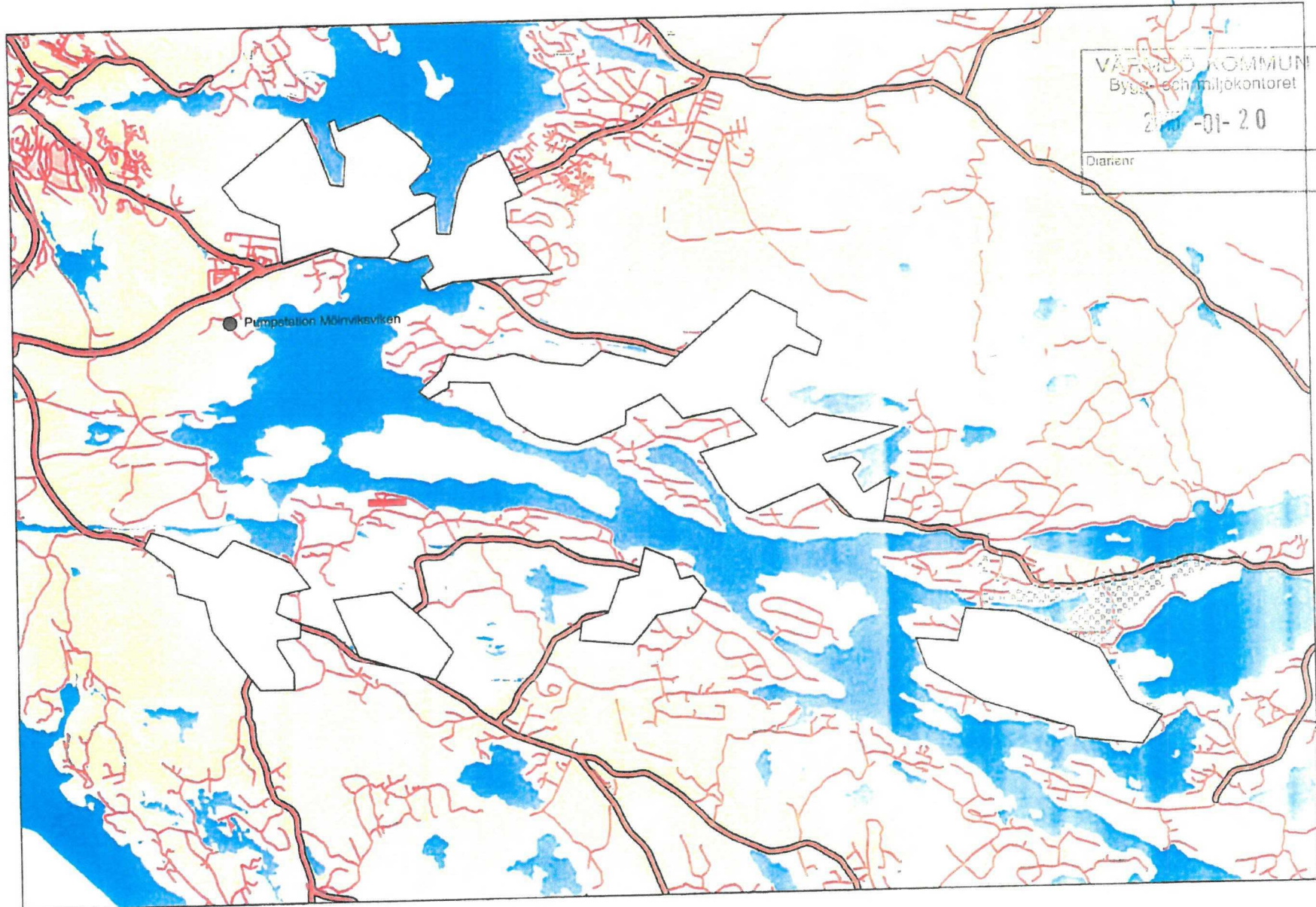
Datum	Vår beteckning
2015-01-15	09VTP/0042
rev.	
Ert datum	Er beteckning

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Platsnamn:	Mölnviksvikens pumpstation	
Fastighetsbeteckning:	Mölnvik 1:1	
Huvudman:	Värmdö kommun Samhällsbyggnadskontoret/VA-avdelningen	
Organisationsnummer:	212000-0035	
Postadress:	134 81 Gustavsberg	
Telefonnummer:	08-570 470 00	
Kontaktpersoner:	Miljöfrågor:	Majken Elfström
	Driftfrågor:	Daniel Persson
	Ledningsnät:	Mikael Carlsson
Tillsynsmyndighet:	Värmdö kommun, bygg-, miljö- och hälsoskydds nämnden Kontaktperson: Angelica Frykholm	
Juridiskt ansvarig:	Ordförande för Värmdö kommuns Tekniska nämnd	

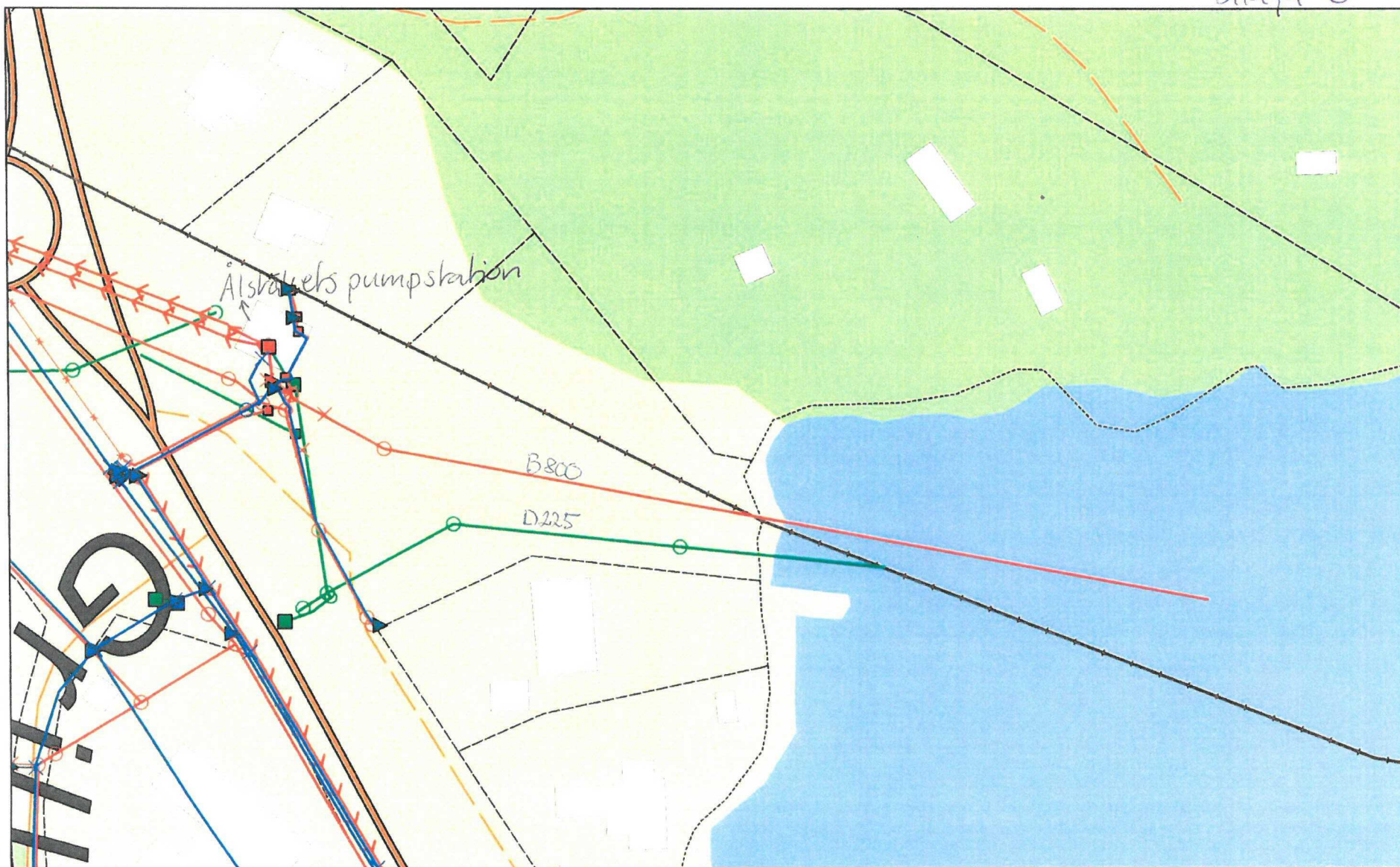

Bilaga 1

Bilaga 6

Grön ledning är den tidigare nödbräddledningen 225 d x 95 m (utgör i dagsläget dagvattenledning)
Röd ledning är den befintliga nödbräddledningen 800 d x 150 m

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060301

PROTOKOLL
2015-12-18
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 3
Mål nr M 10487-15

RÄTTEN

Hovrättsråden Per Sundberg och Vibeke Sylten, referent, samt tekniska rådet
Dag Ygland

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Föredraganden David Sandberg

KLAGANDE

Tekniska nämnden i Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

MOTPARTER

1. Ljungs samfällighetsförening
Box 41
139 21 Värmdö

2. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i Värmdö kommun
134 81 Gustavsberg

SAKEN

Anmälan om verksamhet; nu fråga om prövningstillstånd

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-11-09 i mål nr M 348-15

Efter föredragning fattar Mark- och miljööverdomstolen följande

BESLUT (att meddelas 2015-12-22)

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd.

Beslutet får inte överklagas.

David Sandberg

Protokollet uppvisat/

Dok.Id 1251218

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00